

PÉČE O INTRAVENÓZNÍ VSTUPY

Olga Janská

Urologická klinika FN Olomouc

Snad každý den se setkáváme ve zdravotnické praxi se zaváděním nitrožilních kanyl. Základem úspěšné léčby a předcházení komplikací je prevence infekce a řádná edukace zdravotnických pracovníků.

Prevence infekce při zavádění kanyly:

- mytí a dezinfekce rukou, použití rukavic
- správná dezinfekce místa vpichu
- místo vpichu nechte zaschnout
- sterilní fixace kanyly
- včasná výměna kanyly – za 72 hodin
- výměna ochranné folie co 24 hodin
- zabránit kontaminaci setů a ampulí
- odstranit kanylu co nejdříve.

Doporučený postup při zavedení kanyly:

Proved' řádné mytí rukou a použij rukavice. Vyhledej místo vpichu a dezinfikuj kůži. Před zavedením kanyly nech místo řádně oschnout. Šetrně a sterilně zaváděj kanylu, sleduj místo vpichu a dbej o její průchodnost. Fixuj kanylu a infuzní soupravu. Přilož ochranný film a pacienta pouč o možnosti manipulace s kanylou. Sleduj místo vpichu a okolí kanyly a to vizuálně i palpačně. Kanylu odstraň, jakmile není z klinického hlediska nutná, rozhodně ji nenechávej zavedenou déle než 72 ho-

din. Denně prováděj výměny ochranných filmů a sleduj okolí kůže. Prováděj záznam do dokumentace. Podle zvyklostí pracoviště napiš na krytí datum zavedení a podpis. Zaváděj vždy kanylu dle stanovených standardů. Doporučený postup významně napomáhá ke snížení výskytu infekcí.

Ošetření kanyly

Při odstranění filmu nejprve okolí opět dezinfikuj, nechej zaschnout dezinfekci a přilož nový ochranný film.

Odstranění kanyly

Provádějte kontroly, zda je kanyla potřebná. Snižujeme tím již známé riziko infekcí a myslíme zde i na výhody a nevýhody pro pacienta.

Proč používat převazové filmy a folie místo gázy:

Jednotlivé fixační průsvitné folie se vyrábí v mnoha tvarech a velikostech. Jsou mimořádně šetrné ke kůži, obsahují hypoalergenní lepidlo, které snižuje riziko alergických reakcí a podráždění kůže v okolí vpi-

chu. Folie je pružná a dobře přiléhá ke kůži. Průsvitná folie zajistí optimální propustnost vodních par a kyslíku a to i u silně potivé kůže. Velmi tenká membrána brání proniknutí mikroorganismů, při současném zachování optimální vlhkosti. Filmy a folie jsou ideální pro fixaci kanyl, jsou dobře tvarovatelné, bezpečně překrývají místo vpichu i samotnou kanylu. Umožní přímé sledování místa zavedení, aniž by bylo nutné převaz odstranit nebo hýbat s kanylou.

Rizikové faktory vzniku infekce při zavedené kanyle:

- dlouhodobě zavedená kanyla
- nedostatečná sterilita při zavádění
- nesprávné krytí a fixace
- nesprávné ošetřování zavedené kanyly.

Komplikace spojené s nitrožilní kanylou:

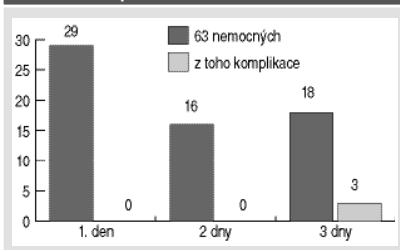
- zarudnutí místa vpichu
- zánět žíly
- alergická reakce na krytí a dezinfekci
- paravenózní aplikace infuzí a léků
- neprůchodnost kanyly
- porušení celistvosti kůže při odstranění kanyly.

Úloha krytí:

- zabránit nežádoucím pohybům a uvolnění kanyly
- chránit místo zavedení před kontaminací z vnějšku
- umožnit snadnou kontrolu místa vpichu
- zajistit větší pohodlí nemocného.

Někdy i zdánlivě banální výkon, jako je zavedení intravenózní kanyly, může být rozhodující pro další osud pacienta. Mějme na mysli riziko infekce a přímé ohrožení pacientova zdraví a života, neméně důležité je i pacientovo pohodlí a komfort. Záleží na Vás.

Graf 1. Komplikace na našem oddělení

Obrázek 1. Desinfekce kůže před vpichem

Obrázek 2. Průhledný obvaz

Obrázek 3. Gázový obvaz

